

Wrocław, 30 czerwca 2009 roku

WK.60/301/K-26/09

**Pan
Krzysztof Żegański
Burmistrz Miasta i Gminy Bardo**

**ul. Rynek 2
57- 256 Bardo**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), przeprowadziła w okresie od 25 marca do 5 czerwca 2009 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Bardo. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz został Panu przekazany w dniu jego podpisania. Kontrolą objęto losowo wybrane operacje finansowo – gospodarcze dokonane w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. w zakresie: wydatków budżetowych (w tym inwestycyjnych), prawidłowości i skuteczności realizacji dochodów własnych z tytułu podatków i opłat lokalnych, gospodarowania mieniem komunalnym oraz inwentaryzacji mienia jednostki. Z jej ustaleń wynika, że w wielu dziedzinach działalność Urzędu Miasta i Gminy nie budziła zastrzeżeń, a gotowość pracowników jednostki do współpracy z kontrolującymi w zakresie przygotowywania dokumentów, opracowywaniu informacji oraz udzielania wyjaśnień należy ocenić pozytywnie.

Niezależnie od tego, 14 maja 2009 r. została zakończona kontrola gospodarki finansowej Publicznego Gimnazjum w Bardzie. Na podstawie wyników tej kontroli, Izba skierowała do Pani Dyrektor (do wiadomości Pana Burmistrza) wystąpienie pokontrolne, zawierające m. in. wnioski zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

W trakcie realizacji zadań przez organ wykonawczy - Burmistrza Miasta i Gminy, wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Wskazane w bilansie Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie, sporządzonym według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r wielkości aktywów w pozycji „Pozostałe należności” i pasywów w pozycji „Środki Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych”, zostały zawyżone (obie wielkości o 66 zł) w stosunku do kwot wynikających z urzędzeń księgowych za rok 2007. Tym samym przy sporządzaniu bilansu jednostki uchybiono przepisom § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zgodnie z którymi wartości aktywów i pasywów winny być wykazywane w bilansie według stanu na ostatni dzień roku obrotowego.

W zakresie ustalania i poboru dochodów budżetowych

Przy udzielaniu ulg w spłacie zobowiązań w postaci umorzenia zaległości podatkowych, odraczania terminu płatności czy rozkładaniu na raty należności, organ podatkowy nie przestrzegał postanowień art. 67b § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz.60 z późn. zm.), ponieważ poszerzył złożone przez podatników wnioski i obejmował ulgami inne tytuły podatków. Zgodnie z przywołanym przepisem udzielanie ulg następuje na wniosek podatnika. Umorzenia zaległości w zakresie przekraczającym wniosek stwierdzono w siedmiu przypadkach na łączną kwotę 61,00 zł, a odroczenia/rozłożenia na raty dokonano pięciu podatnikom (w ośmiu decyzjach) na łączną kwotę 340,00 zł.

Na skutek nieprzejrzyście prowadzonych rejestrów odroczeń i rozłożeń na raty, w sporządzonym za 2007 r. na podstawie art. 14 pkt. 2 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zmianami) wykazie osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej 500 zł, Burmistrz nie podał do publicznej wiadomości informacji o odroczeniu jednemu podatnikowi terminu zapłaty kwoty 890,00 zł, a w innym przypadku zaniżył o 2.354,00 zł kwotę rozłożonego na raty podatku.

Organ podatkowy nie wydał decyzji w sprawie określenia wysokości nadpłat w przypadkach opłacenia podatków nienależnych i/lub w nadmiernej wysokości, wbrew postanowieniom art. 74a w związku z art. 73 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Nadpłaty w skontrolowanej próbie powstały na skutek zapłaty podatku w nadmiernej wysokości. We wszystkich przypadkach (za wyjątkiem jednego, w stosunku do którego prowadzono postępowanie wyjaśniające) nadpłaty zostały zlikwidowane na bieżąco, przy czym w dwóch przypadkach zaliczenia na poczet należności podatkowych dokonano bez pisemnego wniosku zainteresowanych, poprzez dokonanie operacji na kontach bez wydania postanowień w tej sprawie. Zgodnie z przepisami art. 76 i 76a ustawy Ordynacja podatkowa, sprawie zaliczenia nadpłaty na poczet zaległych lub bieżących zobowiązań wydaje się postanowienie, na które służy zażalenie.

W zakresie zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków

W dniu 20 grudnia 2007 roku Urząd Miasta i Gminy w Bardzie zapłacił odsetki w kwocie 2.527 zł w związku z nienaliczaniem i nieprzekazywaniem w latach 2005-2007 składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, do czego był zobowiązany na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.). Powyższym naruszono art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity, Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) obowiązującej do 31 grudnia 2005 r., a następnie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) obowiązującej od 1 stycznia 2006 r., zgodnie z którymi wydatki publiczne winny być dokonywane zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Odpowiedzialność za powyższe ponoszą burmistrzowie, ponieważ

czynności w tym zakresie nie zostały wówczas nikomu pisemnie powierzone. Do dnia 4 grudnia 2006 r. burmistrzem Barda był pan Leszek Ankiewicz – kwota niezapłaconych składek za okres od maja 2005 r. do listopada 2006 r. wyniosła 12.798,11 zł i odsetek – 2.420 zł, od dnia 4 grudnia 2006 r. burmistrzem jest pan Krzysztof Żegański – kwota niezapłaconych składek za okres od kwietnia 2007 r. do września 2007 r. wyniosła 2.347,13 zł, a odsetek 107 zł.

W zakresie udzielania dotacji podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych

Burmistrz Miasta i Gminy Bardo uznał rozliczenie dotacji udzielonej klubowi sportowemu w ramach umowy nr 01/RO/08 z dnia 29 kwietnia 2008 r., pomimo że kwota 6.722,60 zł została wykorzystana na pokrycie zobowiązań zaciągniętych na działalność stowarzyszenia w zakresie kultury fizycznej i sportu prowadzoną przed dniem podpisania ww. umowy. Tymczasem z treści umowy wynikało, że dotacja miała służyć finansowaniu ww. zadań w okresie od dnia jej podpisania do końca roku.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

W kontrolowanym okresie, po przeprowadzonych przetargach na sprzedaż nieruchomości (wszystkie skontrolowane sprzedaże), organizator przetargu nie powiadomił pisemnie nabywców nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, wbrew wymogom art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Z zapisów w dokumentacjach spraw wynikało, że nabywcom nieruchomości informacje te przekazywano telefonicznie w terminach wynikających z art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Ogłoszenia o przetargach na sprzedaż nieruchomości (w czterech przypadkach) podano do publicznej wiadomości w terminie krótszym od terminu określonego w wykazie tych nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, który wynika z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, tj. krótszym niż 6 tygodni licząc od dnia wywieszenia wykazu w siedzibie jednostki.

Dzierżawcy naliczono czynsz z tytułu dzierżawy nieruchomości na 2007 i 2008 r., w kwocie niższej (łącznie o 255,62 zł) od wynikającej z faktycznych obliczeń według danych zawartych w umowie dzierżawy. Z wyjaśnienia Burmistrza wynika, że przyczyną błędu było nieuwzględnienie w obliczeniach przez program komputerowy powierzchni jednej z dzierżawionych działek, pomimo tego, że została ona wprowadzona do bazy danych. W trakcie kontroli płatnik uregulował powyższe niedopłaty czynszu dzierżawnego za lata 2007-2008.

Burmistrz Miasta i Gminy Bardo zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji drogą spisu z natury środków trwałych (konto 011) na koniec 2007 r. i pozostałych środków trwałych (013) na koniec 2005 r., będących własnością Gminy Bardo, a oddanych w użyczenie Bibliotece Publicznej w Bardzie oraz Niepublicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Spółka Cywilna w Bardzie. Przeprowadzeniem inwentaryzacji w tych jednostkach w formie spisu z natury naruszono postanowienia art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, w myśl którego jednostki przeprowadzają inwentaryzację własnych

składników aktywów finansowych oddanych w użyczenie innym jednostkom poprzez uzyskanie od nich potwierdzeń prawidłowości stanu wykazanego w księgach rachunkowych jednostki oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, a obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury składników aktywów będących własnością innych jednostek ciąży na jednostce, której zostały one powierzone do używania.

Z ustaleń kontroli wynika, że podczas przeprowadzenia spisu z natury środków trwałych na dzień 31 grudnia 2007 r. naruszono § 6 Instrukcji Inwentaryzacyjnej Urzędu Miasta i Gminy Bardo, tj.: na żadnym z arkuszy inwentaryzacyjnych nie wpisano numerów inwentarzowych środków trwałych umożliwiających ich identyfikację, na dziewięciu arkuszach inwentaryzacyjnych nie określono pola spisowego, w którym dokonywano spisu, a na dwóch arkuszach spisano składniki majątkowe (zestawy komputerowe) znajdujące się w różnych pomieszczeniach Urzędu, za które odpowiedzialność materialną ponosili różni pracownicy i stwierdzono na nich brak podpisu osoby materialnie odpowiedzialnej.

Przyczynami opisanych powyżej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa i ich błędna interpretacja, a także brak nadzoru przełożonych nad pracą podległych im pracowników. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi Burmistrz Miasta i Gminy oraz Skarbnik Gminy.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), wnosi o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację poniższych wniosków:

1. Sporządzanie bilansu jednostki na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej według stanu na ostatni dzień roku obrotowego, w myśl § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.);
2. Udzielanie ulg w spłacie zaległości/należności podatkowych dokonywanych na wniosek podatnika, tylko w granicach złożonego przez niego wniosku, zgodnie z art. 67 b § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz.60 z późn. zm.);
3. Dochowanie staranności przy podawaniu do publicznej wiadomości kompletnego wykazu osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty wszystkich podatników w stosunku do których zastosowano ulgę w spłacie zobowiązań podatkowych w kwocie przewyższającej 500,00 zł, oraz wykazywaniu kwot odpowiadających

wysokości faktycznie przyznanych ulg, zgodnie z wymogami art. 14 pkt. 2 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zmianami);

4. Likwidowanie nadpłat podatkowych w trybie przewidzianym przepisami art. 72 do art. 80 ustawy Ordynacja podatkowa.
5. Dokonywanie wydatków publicznych zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków, w myśl art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.);
6. Dokumentowanie wszystkich zdarzeń gospodarczych zachodzących w jednostce i ujmowanie ich w księgach rachunkowych zgodnie z art. 20 ustawy rachunkowości, tak by księgi rachunkowe odzwierciedlały stan rzeczywisty, spełniając tym samym zasadę rzetelności wskazaną w art. 24 ust. 2 ww. ustawy;
7. Badanie prawidłowości wykorzystania środków publicznych przekazanych dotowanym podmiotom, z uwzględnieniem przepisów art. 145 ust. 1, 5 oraz art. 146 ust. 1 ustawy o finansach publicznych;
8. Przestrzeganie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), w myśl którego ogłoszenia o przetargach na sprzedaż nieruchomości podaje się do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminu określonego w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, tj. sześciu tygodni licząc od dnia opublikowania wykazu;
9. Przeprowadzanie czynności sprawdzających zgodność kwot czynszów dzierżawnych z danymi wynikającymi z umów dzierżawy gruntów;
10. Przeprowadzanie inwentaryzacji środków trwałych będących własnością Gminy, a powierzonych do używania innym jednostkom, w sposób określony w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości;
11. Przeprowadzanie spisów z natury środków trwałych na arkuszach inwentaryzacyjnych spełniających wymogi obowiązującej Instrukcji inwentaryzacyjnej jednostki.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Kazimiera Szymańska

Przewodnicząca Rady Miejskiej w Bardzie